

Cztery rybołówstwa śledzia atlantycko-skandynawskiego zagrożone utratą certyfikatu MSC z dn. 30 grudnia 2020 r.

Połowy śledzia atlantycko-skandynawskiego przekraczają doradztwo naukowe. Jest to rezultat braku międzynarodowego porozumienia dotyczącego podziału kwot połowowych.

PAŃSTWA POŁAWIAJĄCE ŚLEDZIA ATLANTYCKO-SKANDYNAWSKIEGO

Śledź atlantycko-skandynawski poławiany jest przez państwa członkowskie/strony należące do Komisji ds. Rybołówstwa Północno-Wschodniego Atlantyku (North East Atlantic Fisheries Commission, NEAFC):

- **Państwa nadbrzeżne (coastal states):** Unia Europejska, Wielka Brytania, Norwegia, Islandia, Wyspy Owcze i Rosja
- **Narody rybackie:** Grenlandia posiada dostęp do stada śledzia atlantycko-skandynawskiego poprzez wody międzynarodowe lub umowę dwustronną z państwami nadmorskimi

RYBOŁÓWSTWA MSC ŚLEDZIA ATLANTYCKO-SKANDYNAWSKIEGO WIOSENNEGO (ATLANTO-SCANDIAN SPRING SPAWNING HERRING):

W 2017 r. aż 84% całkowitych połowów śledzia atlantycko-skandynawskiego pochodziło z czterech rybołówstw posiadających certyfikat MSC:

- Norway Spring Spawning Herring
- SPSG, DPPO, PFA, SPFPO & KFO Atlanto-Scandian Purse Seine and Pelagic Trawl Herring – międzynarodowe rybołówstwo państw UE
- Iceland Sustainable Fisheries (ISF) Norwegian and Icelandic Herring Trawl and Seine
- Faroese Pelagic Organisation Atlanto-Scandian Herring

DLACZEGO RYBOŁÓWSTWOM ŚLEDZIA ATLANTYCKO-SKANDYNAWSKIEGO GROZI ZAWIESZENIE CERTYFIKATU MSC?

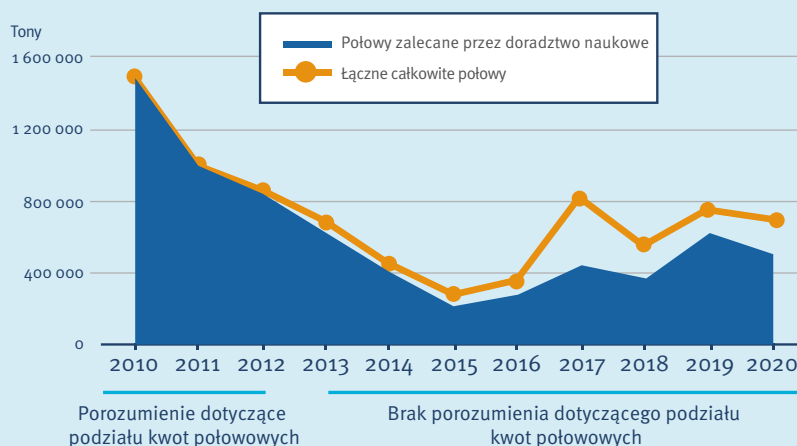
Połowy przekraczają doradztwo naukowe

- Państwa nadbrzeżne oraz rybackie określiły całkowity dopuszczalny połów (TAC) na 2020 r. na poziomie 525 594 ton, co jest zgodne z doradztwem naukowym Międzynarodowej Rady Badań Morza (International Council for the Exploration of the Seas, ICES)¹.
- Jednak zaangażowane strony nie osiągnęły porozumienia odnośnie podziału TAC pomiędzy sobą. W efekcie każda strona ustaliła indywidualną

wielkość planowanych połowów na 2020 r., co sumarycznie wynosi 693 915 ton i przekracza doradztwo naukowe o ponad jedną trzecią².

- Od 2012 r. nie obowiązują żadne umowy o podziale kwot pomiędzy stronami, stąd każdego roku łączne planowane połowy przekraczają wartości wskazane przez doradztwo naukowe.

Łączne całkowite połowy w porównaniu z doradztwem naukowym

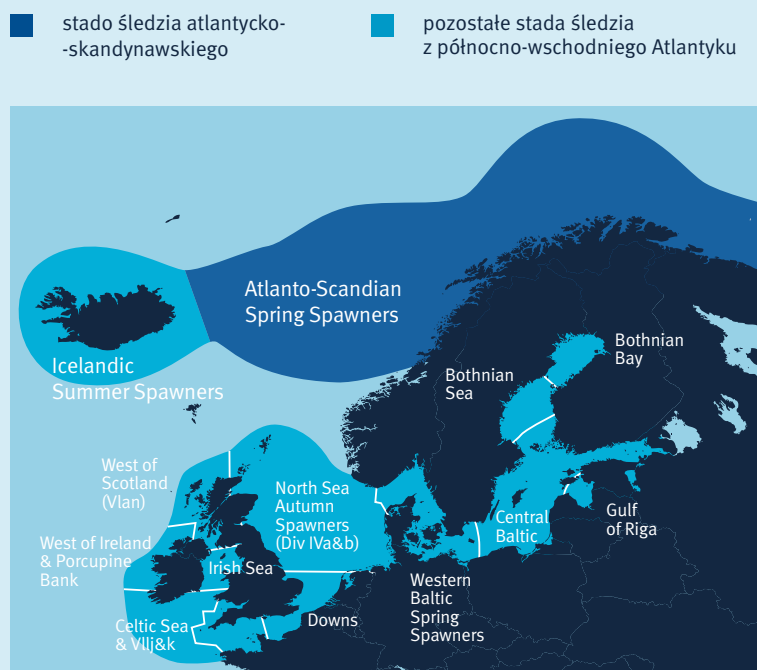
^{1,2} ICES advice on fishing opportunities, catch and effort for Northeast Atlantic and Arctic Ocean ecoregions (2019)

ZARZĄDZANIE STADEM ŚLEDZIA ATLANTYCKO-SKANDYNAWSKIEGO

Na obszarze północno-wschodniego Atlantyku występują różne stada śledzia. Stado śledzia atlantycko-skandynawskiego występuje głównie między Morzem Norweskim od wybrzeży Islandii i Norwegii, a Morzem Barentsa u wybrzeży Rosji. Można go także znaleźć u wybrzeży Szkocji i Wysp Owczych.

- Śledź jest ważnym źródłem pożywienia dla ludzi a także dla innych gatunków ryb, ptaków i ssaków morskich.
- W połowie XX wieku stado śledzia atlantycko-skandynawskiego zostało przełowione. Pod koniec lat 50. XX wieku populacja stada tarłowego wynosiła około 10 mln ton, lecz pod koniec lat 60. uległa załamaniu. Stado odbudowało się dopiero po 20 latach ograniczonej działalności połowowej³.
- Od 2008 r. populacja tarłowa śledzia atlantycko-skandynawskiego ponownie maleje⁴.
- Standard Zrównoważonego Rybołówstwa MSC koncentruje się na długoterminowej ochronie i utrzymaniu dobrej kondycji stad ryb.
- Odpowiednie zarządzanie stadem to jedna z głównych zasad Standardu Zrównoważonego Rybołówstwa MSC. Niezbędne jest powstrzymanie nadmiernej presji połowowej dla zachowania długoterminowej stabilności stada.

Główne obszary występowania największych stad śledzia na północno-wschodnim Atlantyku⁵

BRAK POROZUMIENIA W SPRAWIE PODZIAŁU KWOT WPŁYWA NA ZARZĄDZANIE STADEM

Bez międzynarodowego porozumienia w sprawie podziału kwot połowowych istnieje duże ryzyko, że cztery rybołówstwa śledzia atlantycko-skandynawskiego utracą certyfikaty MSC. Jedno z rybołówstw najprawdopodobniej uzyska negatywny wynik trwającego właśnie procesu ponownej oceny, zaś pozostałe trzy są zagrożone zawieszeniem certyfikatów MSC z dn. 30 grudnia 2020 r.

- Podczas certyfikacji rybołówstwa spełniły wymogi międzynarodowego Standardu Zrównoważonego Rybołówstwa MSC, jednak niezależni audytorzy wskazali na konieczność usprawnienia systemów zarządzania stadem jako warunek certyfikacji. Wynikał on z braku porozumienia w sprawie podziału kwot połowowych pomiędzy państwami połowającymi śledzia atlantycko-skandynawskiego.
- Porozumienie w sprawie podziału kwot połowowych jest niezbędne, aby zapobiec przełowieniu i zapewnić dobrą kondycję stada.
- Audytorzy wyznaczyli każdemu z rybołówstw taki sam warunek certyfikacji: udoskonalenie systemu zarządzania stadem do zrównoważonego poziomu. Wymaga to między innymi wdrożenia porozumienia w sprawie podziału kwot połowowych.
- W 2015 r. audytorzy wskazali termin realizacji warunku do końca 2020 r., co dało rybołówstwom 5 lat na podjęcie działań.
- Ponieważ rządy nie osiągnęły porozumienia w sprawie podziału kwot, rybołówstwa nie były w stanie zrealizować celu. W efekcie jedno z rybołówstw, będące w trakcie procesu recertyfikacji, prawdopodobnie zakończy proces ponownej oceny z wynikiem negatywnym, zaś pozostałym rybołówstwom grozi zawieszenie certyfikatów MSC przez niezależne jednostki certyfikujące.

³ Dragesund O et al, (1997), Sarsia 82: 97 - 105

⁴ ICES advice on fishing opportunities, catch and effort for Northeast Atlantic and ARCTIC Ocean ecoregions (2019)

⁵ Von Dorrien et al., (2013), Acta Ichthyologica et Piscatoria 43(3), 169 - 182

CZY CERTYFIKAT MSC MOŻE ZOSTAĆ PRZYWRÓCONY?

Zawieszone rybołówstwa mają 90 dni na przedłożenie audytorom planu działań naprawczych. Musi on zawierać informacje, w jaki sposób rybołówstwa chcą rozwiązać przyczyny zawieszenia. Jeśli plan zostanie zatwierdzony, certyfikat MSC może zostać przywrócony jednak dopiero po wdrożeniu niezbędnych udoskonaleń i pozytywnym ukończeniu audytu.

W przypadku, gdy rybołówstwo nie wprowadzi wymaganych udoskonaleń przed terminem wskazanym w planie działań, zostanie wycofane z programu MSC. Rybołówstwa mogą przystąpić do nowego procesu oceny w późniejszym terminie, ale tylko wtedy, gdy zostaną spełnione warunki poprzednich certyfikacji.

ALTERNATYWNE PRODUKTY Z CERTYFIKATEM MSC

Istnieje kilka innych rybołówstw śledzia posiadających certyfikat MSC, które mogą być źródłem certyfikowanego surowca: rybołówstwa śledzia z Morza Północnego o rocznych połowach w wysokości 500 000 ton (North Sea herring), islandzkiego śledzia letniego (Iceland summer spawning herring), śledzia z centralnego Bałtyku (Central Baltic herring) oraz śledzia z Morza Irlandzkiego (Irish Sea herring). Lista wszystkich rybołówstw śledzia z certyfikatem MSC jest dostępna na stronie: fisheries.msc.org

Zachęcamy konsumentów, aby nadal wybierali wyłącznie śledzia z certyfikatem MSC. Jeśli certyfikowany śledź nie jest dostępny, radzimy poszukać alternatywy w postaci innych gatunków ryb i owoców morza pochodzących ze zrównoważonych źródeł.

CO TO OZNACZA DLA KUPCÓW I PRZETWÓRCÓW?

- Jeśli dojdzie do zawieszenia certyfikatów MSC, śledź atlantycko-skandynawski złowiony po dacie zawieszenia nie może być sprzedawany jako certyfikowany, ani posiadać oznaczenia MSC.
- Śledź złowiony przed datą zawieszenia może być przechowywany i sprzedawany z certyfikatem MSC po wejściu w życie zawieszenia.
- Śledź atlantycko-skandynawski złowiony przed zawieszeniem certyfikatu, lecz wyładowany później, może być sprzedawany jako posiadający certyfikat MSC tylko wtedy, gdy rybołówstwo jest w stanie udowodnić, że ryby były segregowane na statku zgodnie z datą połowu.

PRESJA PRZEMYSŁU NA RZĄDY

Organizacje handlowe, producenci i hodowcy ryb publicznie [wezwali państwa nadbrzeżne do zawarcia porozumienia w sprawie ustalenia kwot połowowych](#) na zrównoważonym poziomie dla współdzielonych stad ryb na północnym Atlantyku.

Partnerzy handlowi, rybacy i organizacje pozarządowe powinny zachęcać rządy do osiągnięcia porozumienia w sprawie podziału kwot, zaznaczając przy tym jak kwestia ta wpływa na ich działalność.

RYBOŁÓWSTWA MAKRELI I BŁĘKITKA

Brak porozumienia odnośnie podziału kwot połowowych wpływa także na inne rybołówstwa w regionie. W przypadku czterech certyfikowanych rybołówstw błękitka na północno-wschodnim Atlantyku istnieje wysokie ryzyko zawieszenia certyfikatów MSC z dn. 30 grudnia 2020 r. Z kolei w 2019 r. zawieszono certyfikat MSC dla wszystkich rybołówstw makreli działających na północno-wschodnim Atlantyku. Ze względu na obawy dotyczące sposobu zarządzania połowami w odniesieniu do stanu stada wskazanego przez doradztwo naukowe, certyfikaty te nie zostały jeszcze przywrócone.

WAŻNE DATY

WYDARZENIA PROWADZĄCE DO POTENCJALNEGO ZAWIESZENIA CERTYFIKATU MSC DLA RYBOŁÓWSTW ŚLEDZIA ATLANTYCKO-SKANDYNAWSKIEGO.

● PAŹDZIERNIK 2018

Państwa nadbrzeżne uzgadniają nową długoterminową strategię zarządzania dla śledzia atlantycko-skandynawskiego, która nie obejmuje podziału kwot połowowych.

● PAŹDZIERNIK 2019

Państwa nadbrzeżne ustalają zgodny z doradztwem naukowym limit całkowitego dopuszczalnego połowu (TAC) dla śledzia atlantycko-skandynawskiego, równocześnie nie osiągają porozumienia w sprawie indywidualnego podziału kwot połowowych.

● STYCZEŃ 2020

Niezależni audytorzy określają wspólny (zharmonizowany) ostateczny termin realizacji warunków certyfikacji dla wszystkich rybołówstw na 30 listopada 2020 r.

● PAŹDZIERNIK 2020

ICES publikuje najnowszą [ocenę stanu stada oraz doradztwo naukowe w sprawie limitów całkowitych dopuszczalnych połowów na 2021 r.](#)

Spotkania North-East Atlantic Coastal States w celu omówienia międzynarodowych działań zarządzających.

● LISTOPAD 2020

Audytorzy mają przedstawić informację dotyczącą decyzji o zawieszeniu certyfikatów MSC dla rybołówstw śledzia atlantycko-skandynawskiego.

● GRUDZIEŃ 2020

Coroczne spotkanie Rady Europejskiej, na którym omówione zostaną dotychczasowe negocjacje w sprawie połowów.

● 30 GRUDNIA 2020

Wejście w życie potencjalnego zawieszenia certyfikatów MSC ogłoszonego w listopadzie. Jedno z rybołówstw najprawdopodobniej opuści program MSC.

● 28 LUTEGO 2021

Ostateczny termin dla rybołówstw na przedłożenie planów działań naprawczych w celu usunięcia przyczyny zawieszenia certyfikatu MSC.